लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको त्रयमासिक स्थिति

(आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को प्रथम त्रयमास - २०७७ असोज मसान्तको अपरिष्कृत वित्तिय विवरणको आधारमा)

नेपाल राष्ट्र बैंक

लघुवित्त संस्था सुपरिवेक्षण विभाग

पुस, २०७७

लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको त्रयमासिक स्थिति

लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको पहूँच स्थिति

१. **लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको संख्या पछिल्लो समयमा एक आपसमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुसंग गाभ्ने/गाभिने (मर्जर) तथा प्राप्ति भए पश्चात विलय भई घट्दो क्रममा रहेपनि शाखाहरुको विस्तारको क्रम भने जारी नै रहेको छ।** २०७७ असार मसान्तसम्ममा ८४ वटा "घ" वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु रहेकोमा २०७७ असोज मसान्तसम्ममा उक्त संख्या घटी ७८ पुगेको छ । ७८ लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु मध्ये आरएमडिसी लघुवित्त, साना किसान लघुवित्त, फर्स्ट माइक्रोफाइनान्स लघुवित्त र आरएसडिसी लघुवित्त वित्तीय संस्था गरी ४ वटा थोककर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्था रहेका छन् भने बाँकी ७४ वटा खुद्रा कर्जा प्रवाह गर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु रहेका छन । लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको शाखा संख्या २०७७ असारको तुलनामा १.८२ प्रतिशतले वृद्धि भई ४०१८ पुगेको देखिन्छ । सो अवधिमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको केन्द्र संख्या २.६४ प्रतिशतले वृद्धि भई ३१९ हजार, सदस्य संख्या ४.२६ प्रतिशतले वृद्धि भई ४,८८७ हजार, ऋणी संख्या ३.८० प्रतिशतले वृद्धि भई २,८८९ हजार पुगेको छ । समीक्षा अवधिमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुमा १९,०५८ जना कर्मचारीहरु कार्यरत रहेका छन् जुन २०७७ असारमसान्तको तुलनामा ०.२२ प्रतिशतले बढी हो (तालिका १)।

तालिका १: लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको पहूँच स्थिति

	२०७६ असार (१)	२०७६ असोज (२)	२०७७ असार (३)	२०७७ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/(१) *१००	(४-३)/(३) *१००
कुल संस्था संख्या	९०	८९	८४	७८	-६.६७	-७.१४
कुल शाखा संख्या	३५४७	३६९१	३९४६	४,०१८	११.२५	१.८२
कार्य क्षेत्र रहेको जिल्ला	७७	७७	७७	७७	०.००	०.००
कुल केन्द्र संख्या (हजारमा)	२७४	२८७	३११	३१९	१३.५०	२.६४
कुल समूह संख्या (हजारमा)	९२७	९६२	१०४०	१,०७९	१२.१९	३.७३
कुल सदस्य संख्या (हजारमा)	४३३१	४४६२	४६८७	४८८७	८.२२	४.२६
कुल ऋणी संख्या (हजारमा)	२६८१	२७५५	२७८३	२,८८९	३.८०	३.७९
कुल कर्मचारी संख्या	१७,३६२	१८,३७९	१९,०१७	१९,०५८	९.५३	०.२२
राष्ट्रिय स्तरका संस्था*	४१	४१	४४	४८	७.३२	९.०९
क्षेत्रीय/जिल्ला स्तरका संस्था	४९	३६	२५	१५	-४८.९८	-४०.००
प्रादेशिकस्तरका संस्था		१२	१५	१५		

**उपरोक्त राष्ट्रिय स्तरका संस्थाहरुमध्ये थोक कर्जा प्रदायक संस्थाहरुको संख्या ४ रहेको छ।*

चित्र १: लघुवित्त संस्था र शाखा संख्या

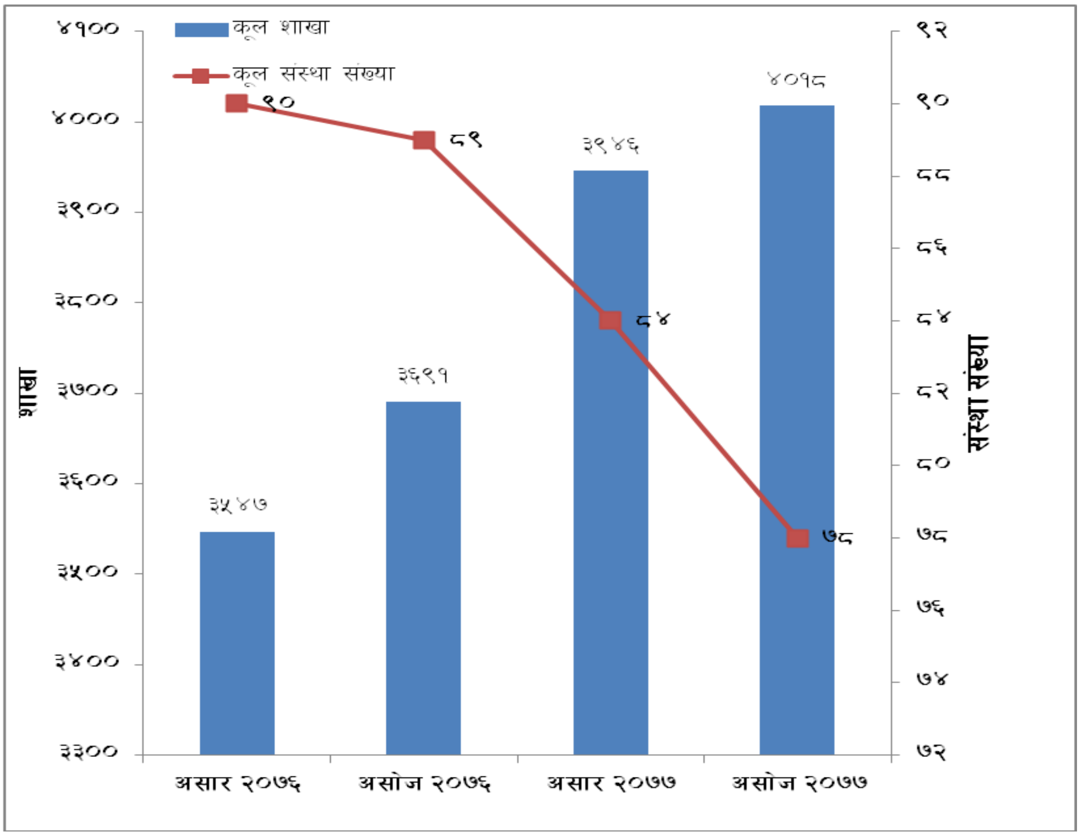

२. प्रदेशगत रुपमा हेर्दा सबभन्दा बढी लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको शाखा प्रदेश नं ५ मा रहेको देखिन्छ । २०७७ असोज मसान्तसम्ममा उक्त प्रदेशमा ९२४ वटा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको शाखा संचालनमा रहेका छन् । तत्पश्चात लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको धेरै शाखा भएको प्रदेशमा प्रदेश नं २ रहेको छ । सबभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा १८० वटा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको शाखा रहेका छन् ।

चित्र २: प्रदेशगत रुपमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको शाखा

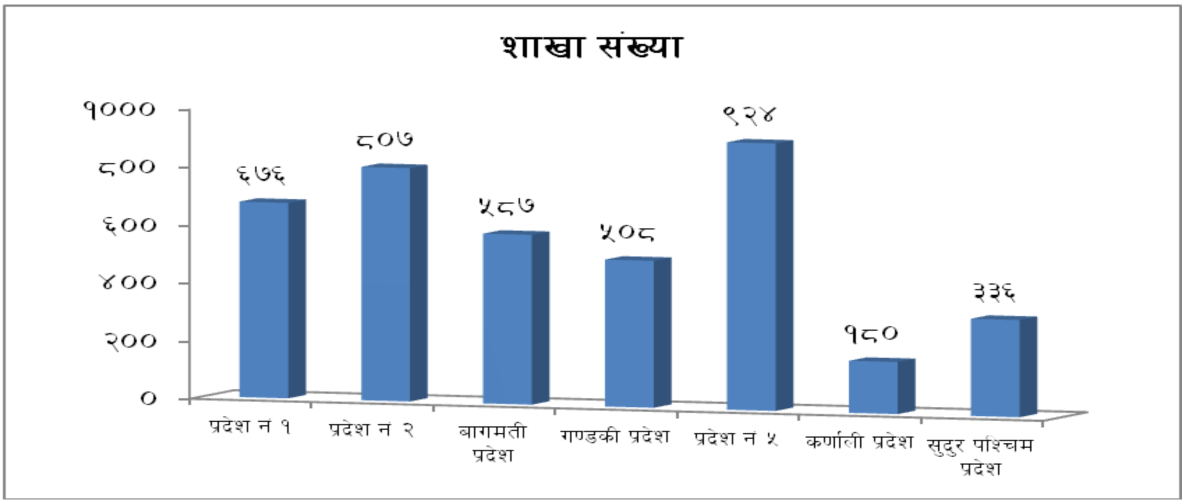

पुँजीकोष

३. **लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको पूँजीकोष समग्रमा सन्तोषजनक रहेको छ ।** यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त "घ" वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुलाई जारी गरिएको निर्देशन- २०७७ को निर्देशन नं. १ अनुसार लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले आफ्नो जोखिम भारित सम्पत्तिको आधारमा न्युनतम प्राथमिक पुँजी र पुँजीकोष क्रमशः ४ प्रतिशत र ८ प्रतिशत कायम गर्नु पर्ने बैधानिक प्रावधान रहेको छ । २०७७ असोज मसान्तमा समग्रमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको जोखिम भारित सम्पत्तिको अनुपातमा प्राथमिक पुँजी र पुँजीकोष क्रमशः ११.९० प्रतिशत र १२.९४ प्रतिशत रहेको छ । समीक्षा अवधिमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको चुक्ता पूँजी २०७७ असार मसान्तको तुलनामा २.२४ प्रतिशतले र जोखिम भारित सम्पति ८.४३ प्रतिशतले बढेको छ । अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको चुक्ता पुँजी र जोखिम भारित सम्पत्ति क्रमशः २५.८७ प्रतिशत र १६.३९ प्रतिशतले बढेको थियो (तालिका २)।

तालिका २ः पुँजीकोष सम्बन्धी विवरण

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७६ असार (१)	२०७६ असोज (२)	२०७७ असार (३)	२०७७ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन (२-१)/(१)*१००	प्रतिशत परिवर्तन (४-३)/(३)*१००
चुक्ता पुँजी	१७०७.७८	१७७४.१५	२१४९.५३	२१९७.६९	२५.८७	२.२४
प्राथमिक पुँजी	२९९४.९६	३२४१.२६	३५११.७३	३७०६.५०	१७.२५	५.५५
पुँजी कोष	३२२२.८९	३४६९.३०	३८२०.५१	४०२९.६५	१८.५४	५.४७
जोखिम भारित सम्पत्ति	२४६७५.७४	२५९३८.२३	२८७२०.२८	३११४१.५४	१६.३९	८.४३
प्राथमिक पुँजी /जोखिम भारित सम्पत्ति अनुपात (प्रतिशत)	**१२.१४**	**१२.५०**	**१२.२३**	**११.९०**		
पुँजी कोष/जोखिम भारित सम्पत्ति अनुपात (प्रतिशत)	**१३.०६**	**१३.३८**	**१३.३०**	**१२.९४**		

वित्तीय स्रोत संकलन

४.१ **थोक कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले सापटी रकममा ह्रास आएको छ ।** उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको प्रमुख वित्तीय स्रोत पूँजी र सापटी रहेको छ । २०७७ असोज मसान्तसम्ममा उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले ३४ अर्ब ०६ करोड वित्तीय स्रोत संकलन गरेका छन् जुन २०७७ असार मसान्तको तुलनामा ०.७९ प्रतिशतको ह्रास रहेको छ, आर्थिक बर्ष २०७६/७७ को सोही अवधिमा भने वित्तीय स्रोत संकलन ९.९३ प्रतिशतले बढेको थियो । २०७७ असोज मसान्तसम्ममा वित्तीय स्रोत संकलन अघिल्लो त्रयमासको प्राथमिक पूँजीको ५.१८ गुणासम्म पुगेको छ (तालिका ३)। प्राथमिक पुँजीको बढीमा ३० गुणासम्म वित्तीय स्रोत परिचालन गर्नसक्ने व्यवस्था रहेको छ ।

तालिका ३ : वित्तीय स्रोत संकलन सम्बन्धी विवरण (थोक कर्जा प्रदायक)

(रु.करोडमा)

विवरण	२०७६ असार (१)	२०७६ असोज (२)	२०७७ असार (३)	२०७७ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/(१)*१००	(४-३)/(३)*१००
(क) निक्षेप	०	-	-	-	-	-
(ख) सापटी	३१२३.४५	३,४८५.४५	३,४३३.६२	३,४०६.३९	९.९३	-०.७९
कुल वित्तीय स्रोत संकलन	**३१२३.४५**	**३,४८५.४५**	**३,४३३.६२**	**३,४०६.३९**	९.९३	-०.७९
प्राथमिक पुंजी (अघिल्लो त्रयमास)	५४७.४६	५७९	६२४.०६	६५७.४२		
वित्तीय स्रोत संकलन/प्राथमिक पुंजी अनुपात (गुणा)	५.७१	६.०२	५.५०	५.१८		

४.२ **खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले निक्षेप संकलन र सापटी रकम बढाएका छन् ।** २०७७ असोज मसान्तसम्ममा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले निक्षेप तथा बचत संकलन रू. १ खर्ब १२ अर्ब ९३ करोड र सापटी रू. १ खर्ब २५ अर्ब ४८ करोड गरी जम्मा रू. २ खर्ब ३८ अर्ब ४१ करोड वित्तीय स्रोत संकलन गरेका छन् । उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको निक्षेप संकलन र प्राप्त सापटी रकम अघिल्लो आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को पहिलो त्रयमाससम्म क्रमश २३.९६ र १३.१३ प्रतिशतले बढेकोमा यस आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा निक्षेप संकलन र प्राप्त सापटी रकम क्रमश ६.३९ र १६.४५ प्रतिशतले बढेको छ । २०७७ असोज मसान्तसम्ममा खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको वित्तीय स्रोत संकलन अघिल्लो त्रयमासको प्राथमिक पूँजीको ८.३५ गुणासम्म पुगेको छ (तालिका ४)। प्राथमिक पुँजीको बढीमा ३० गुणासम्म वित्तीय स्रोत परिचालन गर्नसक्ने व्यवस्था रहेको छ ।

तालिका ४: वित्तीय स्रोत संकलन सम्बन्धी विवरण (खुद्रा कर्जा प्रदायक)

(रु.करोडमा)

विवरण	२०७६ असार (१)	२०७६ असोज (२)	२०७७ असार (३)	२०७७ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/(१)*१००	(४-३)/(३)*१००
(क) निक्षेप	८५६३.१९	९,१४५.५७	१०,६१५.०२	११,२९३.३५	२३.९६	६.३९
(ख) सापटी	९५२४.७७	१०,१६२.५८	१०,७७५.६०	१२,५४७.७९	१३.१३	१६.४५
कुल वित्तीय स्रोत संकलन	**१८०८७.९६**	**१९,३०८.१५**	**२१,३९०.६२**	**२३,८४१.१४**	१८.२६	११.४६
प्राथमिक पुँजी (अघिल्लो त्रयमास)	२१२६.१७	२,४१५.९६	२,७८३.८३	२,८५४.३१		
वित्तीय स्रोत संकलन/प्राथमिक पुँजी अनुपात (गुणा)	**८.५१**	**७.९९**	**७.६८**	**८.३५**		

कर्जा तथा सापट

५.१ थोक कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको कुल कर्जा तथा सापटी रकममा ह्रास आएको छ भने निष्कृय कर्जाको अनुपातमा वृद्धि भएको छ। थोक कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले प्रवाह गरेको कुल कर्जा तथा सापट रकम २०७७ असारको तुलनामा ४ प्रतिशतले कमि रही २०७७ असोज मसान्तमा रू. ३६ अर्ब ४२ करोड पुगेको देखिन्छ । समीक्षा अवधिमा उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको कुल कर्जा तथा सापटीमध्ये निष्कृय कर्जा रु. २० करोड अर्थात ०.५५ प्रतिशत मात्र रहेको छ । २०७७ असार मसान्तमा निष्कृय कर्जाको अनुपात ०.४० प्रतिशत रहेको थियो भने २०७६ असोज मसान्तमा यस्तो अनुपात ०.०७ प्रतिशत मात्र रहेको थियो । समीक्षा अवधिमा निष्क्रिय कर्जाको वृद्धिदर ३०.९९ प्रतिशत छ भने सक्रिय कर्जा ४.१४ प्रतिशतले घटेको छ, जुन गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा २.७५ प्रतिशतले बढेको थियो (तालिका ५) ।

तालिका ५: कर्जा तथा सापटको वर्गीकरण (थोक कर्जा)

(रु. करोडमा)

कर्जा विवरण	**२०७६ असार (१)**	**२०७६ असोज (२)**	**२०७७ असार (३)**	**२०७७ असोज (४)**	**प्रतिशत परिवर्तन**	
					(२-१)/(१)*१००	**(४-३)/३)*१००**
सक्रिय कर्जा	३६७७.३१	३,६२६.७२	३,७७८.५९	३,६२१.९७	२.७५	-४.१४
निष्क्रिय कर्जा	१.५४	२.३९	१५.३२	२०.०७	८९५.१३	३०.९९
कुल कर्जा तथा सापट	**३६७८.८५**	**३,६२९.१२**	**३,७९३.९१**	**३,६४२.०४**	३.१३	-४.००
निष्क्रिय कर्जा अनुपात	**०.०४**	**०.०७**	**०.४०**	**०.५५**		

५.२ खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको कुल कर्जा तथा सापट रकम र निष्कृय कर्जाको अनुपात बढेको छ । खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले प्रवाह गरेको कुल कर्जा तथा सापट रकम २०७७ असारको तुलनामा ८.१६ प्रतिशतले बढेर २०७७ असोज मसान्तमा रू. २ खर्ब ४७ अर्ब २६ करोड पुगेको देखिन्छ । समीक्षा अवधिमा उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको कुल कर्जा तथा सापटमध्ये निष्कृय कर्जा रु. ९ अर्ब ८१ करोड अर्थात ३.९७ प्रतिशत रहेको छ । २०७७ असार मसान्तमा निष्कृय कर्जाको अनुपात २.३४ प्रतिशत रहेको थियो भने २०७६ असोज मसान्तमा यस्तो अनुपात १.४४ प्रतिशत रहेको थियो । समीक्षा अवधिमा निष्क्रिय कर्जाको वृद्धिदर ८६.७३ प्रतिशत छ, भने सक्रिय कर्जाको वृद्धिदर ८.१६ प्रतिशत रहेको छ जुन गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा १२ प्रतिशतले बढेको थियो (तालिका ६) ।

तालिका ६: कर्जा तथा सापटको वर्गीकरण (खुद्रा कर्जा)

(रु. करोडमा)

कर्जा विवरण	**२०७६ असार (१)**	**२०७६ असोज (२)**	**२०७७ असार (३)**	**२०७७ असोज (४)**	**प्रतिशत परिवर्तन**	
					(२-१)/१) *१००	**(४-३)/३)*१००**
सक्रिय कर्जा	१९६०१.९४	२०,५०८.०७	२१,९५३.८९	२३,७४४.५२	१२.००	८.१६
निष्क्रिय कर्जा	२३४.५५	३००.००	५२५.४२	९८१.१२	१२४.०१	८६.७३
कुल कर्जा तथा सापट	**१९८३६.४९**	**२०,८०८.०७**	**२२,४७९.३१**	**२४,७२५.६४**	१३.३२	९.९९
निष्क्रिय कर्जा अनुपात	**१.१८**	**१.४४**	**२.३४**	**३.९७**		

६. लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुबाट कृषि क्षेत्रतर्फ कर्जा प्रवाहको हिस्सा बढेको छ । लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले प्रवाह गरेको कर्जा रकम २०७७ असोज मसान्तमा रु. २ खर्ब ८३ अर्ब ६८ करोड मध्ये रु. १ खर्ब २० अर्ब ३० करोड अर्थात ४२.४१ प्रतिशत कृषि क्षेत्रमा प्रवाह भएको देखिन्छ । २०७७ असार मसान्तमा कृषि क्षेत्रमा रु. १ खर्ब १० अर्ब ७८ करोड अर्थात ४२.१६ प्रतिशत कर्जा प्रवाह भएको थियो । आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को प्रथम त्रयमाससम्ममा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले प्रवाह गरेको कुल कर्जा मध्ये घरेलु तथा लघु उद्योग क्षेत्रमा २.८४ प्रतिशत र सेवा व्यवसाय क्षेत्रमा ३४.८५ प्रतिशत कर्जा प्रवाह भएको देखिन्छ । समीक्षा अवधिमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले प्रवाह गरेको कुल कर्जामा थोक कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले प्रवाह गरेको कुल कर्जाको हिस्सा १२.८४ प्रतिशत रहेको छ(तालिका ७)।

तालिका ७: कर्जा तथा सापटको क्षेत्रगत वर्गीकरण

कर्जा विवरण	२०७६ असार (रु. करोडमा)	२०७६ असार (प्रतिशत)	२०७६ असोज (रु. करोडमा)	२०७६ असोज (प्रतिशत)
कृषि	११०७७.९७	४२.१६	१२०२९.७०	४२.४१
घरेलु तथा लघु उद्योग	७५५.५८	२.८८	८०४.७७	२.८४
सेवा व्यावसाय	८८६९.४७	३३.७६	९८८७.१७	३४.८५
थोक कर्जा	३७९३.९१	१४.४४	३६४२.०७	१२.८४
अन्य	१७७६.२९	६.७६	२००३.९८	७.०६
जम्मा	**२६२७३.२३**	**१००.००**	**२८३६७.६९**	**१००.००**

७.१ थोक कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था घटेको छ । २०७७ असोज मसान्तमा उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था २०७७ असार मसान्तको तुलनामा ०.७२ प्रतिशतले घटेर रू. ७२ करोड पुगेको छ । जसमध्ये निष्क्रिय कर्जा नोक्सानी व्यवस्था रु. २१ करोड (२८.३० प्रतिशत) रहेको छ । अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्थाको लागि राखेको रकम ५४.९० प्रतिशतले बढेको थियो (तालिका ८)।

तालिका ८: कर्जा नोक्सानी व्यवस्था (थोक कर्जा प्रदायक)

(रु. करोडमा)

कर्जा विवरण	२०७६ असार (१)	२०७६ असोज (२)	२०७७ असार (३)	२०७७ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन (२-१)/(१)*१००	प्रतिशत परिवर्तन (४-३)/(३)*१००
सक्रिय कर्जामा नोक्सानी व्यवस्था	४५.६७	४४.६८	५८.५९	५१.९५	२८.२८	-११.३२
निष्क्रिय कर्जामा नोक्सानी व्यवस्था	१.४५	१.४९	१४.४०	२०.५१	८९३.३८	४२.४०
कुल कर्जा नोक्सानी ब्यवस्था	**४७.१२**	**४६.१६**	**७२.९९**	**७२.४७**	५४.९०	-०.७२
कुल कर्जामा कुल कर्जा नोक्सानी ब्यवस्था (अनुपात)	**१.२८**	**१.२७**	**१.९२**	**१.९९**		

७.२ **खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्थामा वृद्धि भएको छ ।** समीक्षा अवधिमा उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था २०७७ असार मसान्तको तुलनामा १७.९० प्रतिशतले बढेर रू. ८ अर्ब १४ करोड पुगेको छ । जसमध्ये निष्क्रिय कर्जा नोक्सानी व्यवस्था रु. ४ अर्ब ६२ करोड (५६.७३ प्रतिशत) रहेको छ । अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्थाको लागि राखेको रकम ९५.०४ प्रतिशतले बढेको थियो (तालिका ९)।

तालिका ९: कर्जा नोक्सानी व्यवस्था (खुद्रा कर्जा प्रदायक)

(रु. करोडमा)

कर्जा विवरण	२०७६ असार (१)	२०७६ असोज (२)	२०७७ असार (३)	२०७७ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/(१)*१००	(४-३)/३)*१००
सक्रिय कर्जामा नोक्सानी व्यवस्था	१८३.७३	१९१.५३	३८२.७५	३५२.२७	१०८.३२	-७.९६
निष्क्रिय कर्जामा नोक्सानी व्यवस्था	१७०.३१	२०२.५०	३०७.७८	४६१.८६	८०.७२	५०.०६
कुल कर्जा नोक्सानी ब्यवस्था	**३५४.०४**	**३९४.०३**	**६९०.५३**	**८१४.१३**	९५.०४	१७.९०
कुल कर्जामा कुल कर्जा नोक्सानी ब्यवस्था (अनुपात)	**१.७८**	**१.८९**	**३.०७**	**३.२९**		

८. **खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको धितो कर्जाको अंश बढेको छ भने लघु व्यवसाय कर्जाको अंश घटेको छ ।** २०७७ असोज मसान्तमा खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको धितो कर्जासंग कुल कर्जा तथा सापटको अनुपात १९.११ प्रतिशत रहेको छ । यस्तो अनुपात २०७७ असार मसान्तमा १८.५३ प्रतिशत र २०७६ असोज मसान्तमा १७.५७ प्रतिशत रहेको थियो । लघु व्यवसाय कर्जाको अंश पनि २०७७ असारमा ७५.८२ प्रतिशत रहेकोमा २०७७ असोजमा ७४.९२ प्रतिशत पुगेको छ (तालिका १०)।

तालिका १०: धितो कर्जा कुल कर्जा अनुपात (खुद्रा कर्जा प्रदायक)

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७६ असार (१)	२०७६ असोज (२)	२०७७ असार (३)	२०७७ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/(१)*१००	(४-३)/(३)*१००
धितो कर्जा	३३१३.४२	३६५६.२३	४१६४.४३	४७२५.६०	२५.६८	१३.४८
लघु व्यवसाय कर्जा	१५३०७.५६	१५९७६.१९	१७०४२.७४	१८५२४.४५	११.३४	८.६९
अन्य कर्जा	१२१५.५१	११७५.६४	१२७२.१४	१४७५.५७	४.६६	१५.९९
कुल कर्जा तथा सापट प्रदान	१९८३६.४९	२०८०८.०७	२२४७९.३१	२४७२५.६२	१३.३२	९.९९
धितो कर्जा /कुल कर्जा तथा सापट (प्रतिशत)	**१६.७०**	**१७.५७**	**१८.५३**	**१९.११**		
लघु व्यवसाय कर्जा/कुल कर्जा तथा सापट (प्रतिशत)	**७७.१७**	**७६.७८**	**७५.८२**	**७४.९२**		
अन्य कर्जा /कुल कर्जा तथा सापट (प्रतिशत)	**६.१३**	**५.६५**	**५.६६**	**५.९७**		

लगानी

९. **लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले लगानीमा पनि उल्लेख्य वृद्धि गरेका छन् ।** २०७७ असोज मसान्तमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको कुल लगानी रु. १४ अर्ब ३ करोड पुगेको छ, जुन २०७७ असारको तुलनामा ३७.५६ प्रतिशतले बढी हो । अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा कुल लगानी २९६.२९ प्रतिशतले बढेको थियो । लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले मुद्दती निक्षेपमा २०७७ असोजसम्म रु. १२ अर्ब ५० करोड राखेका छन् जुन रकम २०७७ असारको तुलनामा ३२.४० प्रतिशतले बढी हो । अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा मुद्दती निक्षेपमा राखेको रकम ५२४.५५ प्रतिशतले बढेको थियो । लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको समीक्षा अवधिमा सरकारी सुरक्षणपत्रमा गरेको लगानी बढेको भएतापनि शेयर तथा डिवेन्चरमा गरेको लगानी भने घटेको देखिन्छ (तालिका ११)।

तालिका ११: लगानी विवरण

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७६ असार (१)	२०७६ असोज (२)	२०७७ असार (३)	२०७७ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन (२-१)/(१)*१००	प्रतिशत परिवर्तन (४-३)/(३)*१००
सरकारी सुरक्षणपत्र	३०.९९	३३.८३	४६.५६	४६.५९	५०.२३	०.०८
शेयर तथा डिवेन्चर	२४.९९	२३.९०	२४.२१	१३.६८	-३.१०	-४३.४९
मुद्दती निक्षेप	१५१.११	५९२.५३	९४३.७६	१२४९.५८	५२४.५५	३२.४०
अन्य लगानी	५०.२८	६९.८३	५.४१	९३.२१	-८९.२५	१६२४.३५
जम्मा लगानी	**२५७.३७**	**७२०.०९**	**१०१९.९४**	**१४०३.०७**	२९६.२९	३७.५६

जोखिम भारित सम्पत्ति र कुल सम्पत्ति

१०. **लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको कुल सम्पति र जोखिम भारित सम्पति दुवै उल्लेख्य दरले बढेको छ ।** २०७७ असोज मसान्तमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको कुल सम्पत्ति रु. ३ खर्ब ४८ अर्ब ७ करोड पुगेको छ । यो २०७७ असार मसान्तको रु. ३ खर्ब १७ अर्ब ५२ करोडको तुलनामा ९.६२ प्रतिशतले बढी हो । अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा कुल सम्पत्ति १८.०१ प्रतिशतले बढेको थियो । २०७७ असोज मसान्तमा कुल जोखिम भारित सम्पत्ति (Risk Weighted Assets) कुल सम्पतिको ८९.४७ प्रतिशत रहेको छ जुन २०७७ असार मसान्तमा ९०.४५ प्रतिशत रहेको थियो । (तालिका १२)।

तालिका १२: कुल सम्पत्ति र जोखिम भारित सम्पत्तिको विवरण

(रु.करोडमा)

विवरण	२०७६ असार (१)	२०७६ असोज (२)	२०७७ असार (३)	२०७७ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन (२-१)/(१)*१००	प्रतिशत परिवर्तन (४-३)/(३)*१००
कुल सम्पत्ति	२६९०५.०७	२९७६९.१७	३१७५१.८८	३४८०६.५०	१८.०१	९.६२
जोखिम भारित सम्पत्ति	२४६७५.७४	२५९३८.२३	२८७२०.२८	३११४१.५४	१६.३९	८.४३
जोखिम भारित सम्पति/कुल सम्पति अनुपात (प्रतिशत)	**९१.७१**	**८७.१३**	**९०.४५**	**८९.४७**		

मुनाफा स्थिति

११.१ थोक कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको संचालन आम्दानी अघिल्लो आर्थिक वर्षको प्रथम त्रयमासको तुलनामा सामान्य वृद्धि भएको छ । उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को प्रथम त्रयमाससम्ममा ब्याज आम्दानी रु. ९३ करोड र ब्याज खर्च रु. ४७ करोड रहेको छ । समीक्षा अवधिमा उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले रु. २६ करोड खुद मुनाफा गरेका छन् । अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा खुद मुनाफा २६ करोड नैं रहेको थियो । (तालिका १३) ।

तालिका १३: मुनाफा स्थिति (थोक कर्जा प्रदायक)

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७६ असार (१)	२०७६ असोज (२)	२०७७ असार (३)	२०७७ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/(१)*१००	(४-३)/(३)*१००
ब्याज आम्दानी	५२७.८	११०.९१	४५२.८९	९३.०६	-१४.१९	-७९.४५
ब्याज खर्च	३५४.१८	६७.८७	२५२.५७	४६.९५	-२८.६९	-८१.४१
संचालन आम्दानी	१८६.३७	४६.१७	२१०.८२	४८.६५	१३.१२	-७६.९२
खुद नाफा/नोक्सान	१०२.०६	२६.१२	१०५.२६	२५.८५	३.१३	-७५.४५

११.२ समग्रमा खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको खुद नाफा अघिल्लो आर्थिक वर्षको प्रथम त्रयमासको तुलनामा उल्लेख्य दरमा घटेको छ । उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को प्रथम त्रयमाससम्ममा खुद मुनाफा रु. १ अर्ब ७१ करोड रहेकोमा यस आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा खुद मुनाफा १ अर्ब १६ करोड मात्र रहेको छ । उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को प्रथम त्रयमाससम्ममा ब्याज आम्दानी रु. ८ अर्ब ९२ करोड र ब्याज खर्च रु. ४ अर्ब ५ करोड रहेको छ (तालिका १४)। यस अवधिमा सञ्चालित ७४ खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु मध्ये १२ वटा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु खुद नोक्सानीमा रहेको देखिन्छ ।

तालिका १४: मुनाफा स्थिति (खुद्रा कर्जा प्रदायक)

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७६ असार (१)	२०७६ असोज (२)	२०७७ असार (३)	२०७७ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/(१)*१००	(४-३)/(३)*१००
ब्याज आम्दानी	२७६४.९३	९६५.५९	३६६३.७७	८९२.२५	३२.५१	-७५.६५
ब्याज खर्च	१४२०.७७	४९३.०८	१९३४.१६	४०४.७९	३६.१३	-७९.०७
संचालन आम्दानी	१८११.९४	६११.३३	२१६३.३४	६१७.०५	१९.३९	-७१.४८
खुद नाफा/नोक्सान	५४२.६७	१७१.२३	४२९.४६	११५.६१	-२०.८६	-७३.०८

तरलता स्थिति

१२.१ **समीक्षा अवधिमा सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन गर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको तरल सम्पत्ति घटेको छ।** सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन गर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु निर्धन उत्थान लघुवित्त वित्तीय संस्था र छिमेक लघुवित्त वित्तीय संस्था मात्र रहेका छन् । २०७७ असोज मसान्तमा उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको तरल सम्पत्ति २०७७ असारको तुलनामा १६.९१ प्रतिशतले ह्रास भई रु. ५ अर्ब ४३ करोड पुगेको छ।

तालिका १५: तरलता स्थिति (सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन गर्ने संस्था)

(रू. करोडमा)

विवरण	२०७६ असार (१)	२०७६ असोज (२)	२०७७ असार (३)	२०७७ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन (२-१)/(१)*१००	प्रतिशत परिवर्तन (४-३)/(३)*१००
नगद	२.७१	५.८४	३.७६	७.०६	३८.६१	८७.९७
नेपाल राष्ट्र बैंक मौज्दात	७६.९४	७९.१७	८४.३८	८५.३८	९.६७	१.१९
बैंक तथा बित्तीय संस्था मौज्दात	४७७.४	४०६.६१	५१८.७०	४०३.८४	८.६५	-२२.१४
सरकारी सुरक्षणपत्रमा लगानी	३०.९९	३३.८३	४६.५६	४६.५९	५०.२३	०.०८
कुल तरल सम्पत्ति	**५८८.०४**	**५२५.४५**	**६५३.३९**	**५४२.८८**	**११.११**	**-१६.९१**
कुल निक्षेप (अघिल्लो त्रयमास)	२४१८.५१	२,६४३.६३	३,०८९.९०	३,२००.७६		
कुल सापटी (अघिल्लो त्रयमास)	११७२.८९	१,२१७.६०	१,१५०.९४	१,१०१.९७		
तरल सम्पत्ति/ कुल निक्षेप (प्रतिशत)	**२४.३**	**१९.८८**	**२१.१५**	**१६.९६**		
तरल सम्पत्ति/ कुल निक्षेप तथा सापटी (प्रतिशत)	**१६.३७**	**१३.६१**	**१५.४१**	**१२.६२**		
वैधानिक तरलता अनुपात	**४.३**	**४.४१**	**४.३१**	**४.२८**		
अनिवार्य मौज्दात अनुपात	**२.५५**	**२.८५**	**२.७१**	**२.४०**		

२०७७ असोज मसान्तमा तरल सम्पत्ति/कुल निक्षेप अनुपात १६.९६ प्रतिशत रहेको छ। २०७६ असोज र २०७७ असार मसान्तमा यस्तो अनुपात क्रमशः १९.८८ प्रतिशत र २१.१५ प्रतिशत रहेको थियो । सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन गर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको २०७७ असोज महिनाको वैधानिक तरलता अनुपात र अनिवार्य मौज्दात अनुपात क्रमशः ४.२८ प्रतिशत र २.४० प्रतिशत रहेको छ (तालिका १५) । समग्रतामा सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन गर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको अनिवार्य नगद मौज्दात र वैधानिक तरलता अनुपात तोकिएको न्यूनतम दरभन्दा बढि नैं रहेको छ।

१२.२ सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन नगर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको तरलताको स्थितिमा क्रमिक सुधार आएको छ । सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन नगर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको २०७७ असोज मसान्तमा तरल सम्पत्ति २०७७ असारको तुलनामा १७.८३ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. २८ अर्ब ६५ करोड पुगेको छ । २०७७ असोज मसान्तमा तरल सम्पत्ति/कुल निक्षेप अनुपात ३८.६४ प्रतिशत रहेको छ । समीक्षा अवधिमा सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन नगर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले बैंक तथा बित्तीय संस्था मौज्दात बढाएको कारण कुल तरल सम्पतिमा उच्च वृद्धि देखिन्छ । समग्रमा सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन नगर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको २०७७ असोज महिनाको अनिवार्य मौज्दात अनुपात ०.६७ प्रतिशत रहेको छ (तालिका १६) । सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन नगर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको अनिवार्य नगद मौज्दात अनुपात तोकिएको दर भित्रै रहेको छ ।

तालिका १६: तरलता स्थिति (सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन नगर्ने संस्था)

(रू. करोडमा)

विवरण	२०७६ असार (१)	२०७६ असोज (२)	२०७७ असार (३)	२०७७ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन (२-१)/(१)*१००	प्रतिशत परिवर्तन (४-३)/(३)*१००
नगद	१८.६९	२६.४१	३४.१९	३४.३८	८२.९४	०.५५
नेपाल राष्ट्र बैंक मौज्दात	४६.०३	४८.७३	५५.११	५६.५४	१९.७४	२.५९
बैंक तथा बित्तीय संस्था मौज्दात	१३०८.९२	१,९८४.७६	२,३४१.८४	२,७७३.७०	७८.९१	१८.४४
सरकारी सुरक्षणपत्रमा लगानी	-	-	-	-	-	-
कुल तरल सम्पत्ति	**१३७३.६४**	**२०५९.८९**	**२४३१.१४**	**२८६४.६२**	७६.९९	१७.८३
कुल निक्षेप (अघिल्लो त्रयमास)	५३२१.९२	५,९१९.५६	७,३१४.००	७,४१४.२६		
कुल सापटी (अघिल्लो त्रयमास)	१०६६५.४५	११,४३०.६२	१३,३५६.५७	१३,१०७.२६		
तरल सम्पत्ति/ कुल निक्षेप (प्रतिशत)	**२५.८१**	**३४.८०**	**३३.२४**	**३८.६४**		
तरल सम्पत्ति/ कुल निक्षेप तथा सापटी (प्रतिशत)	**८.५९**	**११.८७**	**११.७६**	**१३.९६**		
अनिवार्य मौज्दात अनुपात	**०.६७**	**०.६६**	**०.७८**	**०.६७**		

१३. कोभिड–१९ को लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुमा परेको प्रभाव

विश्वव्यापि महामारीको रुपमा रहेको कोभिड–१९ को संक्रमणका कारण विश्व अर्थतन्त्रनै प्रभावित बनेको छ । लघुवित्त संस्थाहरुको निक्षेप संकलन २०७६ चैत्रमा रु. १ खर्ब २ ४५ अर्ब ८ करोड रहेकोमा २०७७ असार मसान्तसम्म रु. १ खर्ब ६ अर्ब १५ करोड पुगेको देखिन्छ तर निक्षेप संकलन भने २०७७ असोज मसान्तमा भने २०७७ असारको तुलनामा ६.३९ प्रतिशतले बृद्धि भई रु. १ खर्ब १२ अर्ब ९४ करोड पुगेको देखिन्छ ।

लघुवित्त संस्थाहरुको असुल गर्न बाँकी ब्याज रकम २०७६ चैत्र मसान्तमा रु. ४ अर्ब ३७ करोड रहेकोमा २०७७ असोज मसान्तसम्ममा उक्त रकम भने रु. ४ अर्ब मात्र रहेको देखिन्छ । लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको कर्जा नोक्सानि व्यवस्था २०७६ चैत्र मसान्तमा रु.

५ अर्ब ५३ करोड रहेकोमा २०७७ असोज मसान्तसम्ममा उक्त रकम बृद्धि भई रु. भने रु.८ अर्ब ८७ करोड पुगेको देखिन्छ । २०७६ चैत्र मसान्तमा १५ लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु खुद नोक्सानीमा रहेकोमा २०७७ असोज मसान्तमा उक्त संख्या घटेर १२ पुगेको छ (तालिका १७)।

तालिका १७: लघुवित्त संस्थाहरुको प्रमुख वित्तीय स्थिति विवरण (त्रयमासिक)

(रकम रु. करोड)

				फरक	फरक (%)	फरक	फरक (%)
	२०७६ चैत	२०७७ असार	२०७७ असोज	चैत–असार	चैत–असार	असार–असोज	असार–असोज
चुक्ता पूँजी	२०७६.१०	२१४९.५३	२१९७.६९	७३.४३	३.५४	४८.१६	२.२४
पुजीकोष	३६५६.६२	३८२०.५१	४०२९.६५	१६३.८९	४.४८	२०९.१४	५.४७
निक्षेप	१०४०३.९०	१०६१५.०२	११२९३.३५	२११.१२	२.०३	६७८.३३	६.३९
सापटी	१४५०७.५१	१४२०९.२३	१५९५४.१८	–२९८.२८	–२.०६	१७४४.९५	१२.२८
क. नेपाल राष्ट्र बैंकबाट सापटी	१.२८	०.८२	०.८२	–०.४६	–३५.९४	०.००	०.००
ख. अन्य सापटी	१४५०६.२३	१४२०८.४१	१५९५३.३६	–२९७.८२	–२.०५	१७४४.९५	१२.२८
कूल तरल सम्पत्ति	३४४९.८९	४०२८.५०	४६५७.०८	५७८.६१	१६.७७	६२८.५८	१५.६०
क. नगद मौज्दात	३७.७७	३७.९५	४१.४४	०.१८	०.४८	३.४९	९.२०
ख. बैंक मौज्दात	१३१४.७२	१६८७.२९	१९८४.१०	३७२.५७	२८.३४	२९६.८१	१७.५९
ग. मागेको बखत प्राप्त हुने रकम	१०७७.७५	१३१२.७४	१३३५.३७	२३४.९९	२१.८०	२२.६३	१.७२
घ. ऋणपत्रमा लगानी	३५.९४	४६.७६	४६.५९	१०.८२	३०.११	–०.१७	–०.३६
ङ. मुद्दती निक्षेपमा गरेको लगानी	९८३.७१	९४३.७६	१२४९.५८	–३९.९५	–४.०६	३०५.८२	३२.४०
कूल कर्जा तथा सापट	२६६९८.२४	२६२७३.२२	२८३६७.६९	–४२५.०२	–१.५९	२०९४.४७	७.९७
क. संस्थागत	३९२८.४२	३७९३.९१	३६४२.०४	–१३४.५१	–३.४२	–१५१.८७	–४.००
ख. व्यक्तिगत	२२७६९.८२	२२४७९.३१	२४७२५.६५	–२९०.५१	–१.२८	२२४६.३४	९.९९
नाफा/नोक्सान	४८२.३९	५३४.७२	१४१.४६	५२.३३	१०.८५	–३९३.२६	–७३.५५
नोक्सानमा रहेका संस्था संख्या	१५.००	९.००	१२.००	–६.००	–४०.००	३.००	३३.३३
असुल गर्न बाँकी व्याज	४३६.६७	४०३.९१	३९९.८६	–३२.७६	–७.५०	–४.०५	–१.००
कर्जा नोक्सानि व्यवस्था	५५३.०९	७६३.५२	८८६.६०	२१०.४३	३८.०५	१२३.०८	१६.१२